

ЗАЯВА

Громадської організації «Мережа захисту національних інтересів «АНТС» щодо реструктуризацію державного боргу України

Внаслідок початку воєнних дій російської федерації проти України, що призвели з одного боку до зменшення доходів бюджету через зупинку підприємств, окупації частини території, обстрілів, руйнування інфраструктури та виробничих потужностей, блокування морських портів, мобілізації та евакуації населення, а з іншого боку збільшення бюджетних видатків на фінансування армії, виплат військовослужбовцям та іншим категоріям осіб з сектору безпеки, збільшення соціальних виплат на підтримку населення, що втратило роботу, внутрішньоопереміщеним особам, інших соціальних виплат за січень – червень 2022 року дефіцит державного бюджету склав 405,2 млрд грн. Державні запозичення до загального фонду державного бюджету за січень – червень 2022 року склали 561,3 млрд грн, в тому числі за рахунок зовнішніх джерел залучено 211,6 млрд грн, а від розміщення ОВДП на фінансування державного бюджету було залучено 349,7 млрд грн, з яких НБУ викупив 225 млрд грн.

Фінансування державного боргу за рахунок емісії провокує інфляцію і створює суттєві загрози для макроекономічної стабільності. В умовах недостатності зовнішнього фінансування єдиним правильним шляхом було зменшення бюджетних видатків, зокрема, через реструктуризацію державного боргу. Зокрема, обсяг виплат за держборгом у III кварталі складає 142,9 млрд грн (у т.ч. за внутрішнім держборгом - 81,45 млрд грн, за зовнішнім - 61,44 млрд грн), у IV кварталі - 120,3 млрд грн (у т.ч. за внутрішнім - 104,1 млрд грн, за зовнішнім - 16,2 млрд грн).

Найбільший обсяг виплат за зовнішнім держборгом припадає на вересень 2022 року і складає 52,5 млрд грн, тому проведені перемовини Міністерства фінансів щодо реструктуризації зовнішнього державного боргу є своєчасними і в цілому успішними, про що свідчить підтримка цих пропозицій представниками G7 і Паризького клубу кредиторів.

Звертаємо увагу, що США розглядала можливість списання зовнішнього боргу України, про що заявляла пресекретар Білого дому Джен Псакі під час брифінгу 6 травня. Так само 19 травня Європарламент прийняв резолюцію, в якій закликав до списання боргів України, а також просив Євросоюз провести роботу над трастовим фондом солідарності для країни.

Вважаємо доцільним продовжувати перемовини в цьому напрямку і закликаємо міжнародних партнерів прийняти відповідні рішення щодо списання зовнішньої заборгованості України.

Позитивним є пропозиція відкласти на 14 місяців виплати за ВВП-варантами, що припадають на 2023 рік, обмежити можливу суму виплат у 2025 році 0,5% ВВП за 2023 рік, продовжити термін обігу цих інструментів на рік. Після завершення війни, враховуючи поточний спад економіки, економіка України почне активно відновлюватися (різке зростання ВВП), що означитиме, що виплати по варантам різко зростуть, тому вважаємо доцільним обмеження розміри їх виплати. Проте більш доцільно здійснити їх повний або частковий викуп.

Громадська організація «Мережа захисту національних інтересів «АНТС» підтримує реструктуризацію державного боргу України, вітає рішення кредиторів України з G7 та членів Паризького клубу кредиторів відстрочити виплату основної суми боргу та відсотків до кінця 2023 р. з можливістю продовження відстрочки на рік (до 2024 р.). і закликає інших кредиторів погодитися на умови реструктуризації, запропоновані Міністерством фінансів.

«АНТС» висловлює вдячність міжнародним партнерам і друзям України за підтримку в цей складний для нас час.